

Мартін Лютер

ПРОСТИЙ СПОСІБ МОЛИТИСЯ

Мартін Лютер

ПРОСТИЙ СПОСІБ МОЛИТИСЯ

Переклад з англійської Андрія Гончарука

ПРОСТИЙ СПОСІБ МОЛИТИСЯ

ДЛЯ МАЙСТРА ПЕТЕРА ПЕРУКАРЯ

Дорогий Майстре Петере,

Спробую якнайкраще донести до вас свій спосіб молитися. Нехай наш благодатний Господь допоможе вам та іншим робити це краще за мене. Амінь.

Перш за все, коли я усвідомлюю, що через інші обов'язки чи думки я охолонув до молитви і занедбав її (бо наша плоть і диявол опираються і заважають молитві), я беру мій маленький співаник і поспішаю до своєї кімнати, чи (якщо є така можливість) на Богослужіння з іншими. Наскільки дозволяє час, я тихенько промовляю Десять Заповідей, Символ віри і, якщо я маю більше часу, деякі цитати Христа, Павла чи Псалмів, як це промовляють їх діти.

Добрим звичаєм є розпочинати і завершувати день молитвою. У поєднанні з цим, буде добре не розважати себе такими оманливими думками як ось: «Зачекай трішки, помолюся пізніше. Але перше я повинен зробити це чи те». Такі думки відволікають нас від молитви. Натомість, вся наша увага зосереджується на тому, що під рукою, а до молитви не доходять руки.

Деякі речі, без сумніву, часто настільки ж важливі, чи навіть важливіші, як молитва, особливо, якщо вони є справами необхідності. Тоді можна прикласти слова Святого Єроніма: «Щоб не робив віруючий – це справа молитви» та приказки: «Вірний працівник в двічі більше молиться». Це виводиться з того: щоб не робив віруючий, він боїться і шанує Бога і роздумує над Його заповідями, щоб не зашкодити комусь, не красти, не обманювати чи не обдурити когось.

Так само як це є правдивим, протилежне також правдиве, а саме, діла невіруючих повинні бути нічим іншим як прокляттям. Таким чином, діла невіруючої особи є подвійним прокляттям. Її мотиви робити те, що вона робить, можуть знаходитись лише в зневазі до Бога і Його заповідей. Звідси, вона може виправдовувати грабіж, обман чи шахрайство її ближнього. Чим є такі думки, якщо не лайкою проти Бога і людини, подвійним прокляттям? Той, хто їх плекає, себе засуджує. Такі люди є жебраками і партачами. Постійна молитва – це те, до чого Христос заохочує в Луки розділ 11: молитися безперестанку. Бо особа повинна постійно пильнувати, щоб не згрішити і не бути несправедливим, що може статися, коли хтось вже не боїться Бога і не пам'ятає про Його заповідь, як на це вказує Псалом

1: *«Блажен муж, що... в Законі Господнім його насолода, і про Закон Його вдень та вночі він роздумує!».*

Ми повинні дивитися, щоб не втратити звички молитви і не обманювати себе, думаючи, що щось інше є важливішим, коли воно не є таким. Тоді ми можемо стати недбалими і лінивими, холодними і байдужими, коли справа стосується молитви. Диявол не є ані лінивим, ані безпечним посеред нас. Окрім того, наша плоть не є занадто ревною і охочою, але противиться духу молитви.

Коли через таке пригадування ваше серце усвідомить свою потребу, приклоніть коліна чи станьте зі складеними руками та очима догори. Говоріть чи поміркуйте якомога коротко: «Дорогий Боже, небесний Отче, я бідний, негідний грішник, що не може підняти свої очі чи руки у молитві до Тебе, проте я прийшов, тому що Ти наказав нам усім молитися. Тому що Ти також навчав нас, коли і як молитися через Твого дорогого Сина, нашого Господа, Ісуса Христа, що Ти почувеш нас.

Таким чином, я прийшов, довіряючи Твоїй благодатній обітниці та в Ім'я мого Господа Ісуса Христа, я молюся з усіма Твоїми вірними християнами на землі, як це Він навчав мене:

ГОСПОДНЯ МОЛИТВА

«Отче наш, що єси на Небесах...» - слово за словом, від початку до кінця. Після цього, повторіть одну фразу чи стільки скільки хочете.

ПЕРШЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «Нехай святиться Ім'я Твоє». Тоді кажіть: «Справді, Господи Боже, любий Отче, нехай святиться Ім'я Твоє як серед нас, так і по цілому світі. Зруйнуй та зітри гидоту ідолослуження і єресь турків, папи і всіх фальшивих вчителів та фанатиків, які зневажають Твоє Ім'я, помилково описуючи Тебе у негідний та неприпустимий спосіб, у той же час з ентузіазмом представляючи власні думки за Твоє Слово і закон церкви. Насправді, прикриваючись Твоїм Іменем, вони на свою біду використовують диявольські брехні та крутійство, щоб повсюди зводити багато бідних душ. І на додачу до цього, віруючи, що роблять вам божественну службу, вони вбивають, проливають невинну кров і переслідують.

«Дорогий Господи Боже, наверни і вгамуй таких людей. Наверни тих, хто буде навернений, щоб вони з нами, а ми з

ними, могли благословляти і прославляти Твоє Ймення, як тримаючись міцно чистої доктрини, так і проводячи пристойне і святе життя. Проте вгамуй тих, хто не хоче бути наверненим від зневажання, знеславлення і збезчещення Твого святого Імені та від зведення наших бідних людей. Амінь».

ДРУГЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «Нехай прийде Царство Твоє». Далі кажіть: «Дорогий Господи Боже, Отче, Ти бачиш як світ у своїй мудрості та знанні не лише обмовляє Твоє Ймення і знеславлює Тебе, шануючи диявола, але також використовує всю свою владу, силу, багатство і честь, якими Ти наділив його земних правителів, щоб добре рядили і служили Тобі, проти Твого Царства. Вони великі, могутні та численні. Вони також надмірно вгодовані. Вони мучать, тиснуть і руйнують маленьку отару Твого Царства, яка слабка, зневажена і малочисельна. Вони вважають, що така дія є виконанням Твоєї волі, і не терплять присутності Твоєї отари на землі. Дорогий Господи Боже, Отче, наверни і вгамуй їх. Наверни тих, хто буде дітьми і членами Твого царства, щоб вони з

нами, а ми з ними, могли служити Тобі у правдивій вірі та щирій любові, і щоб ми могли перейти від теперішнього царства до Твого вічного царства. Однак, вгамуй тих, хто відмовляється зупинити руйнування Твого царства їхніми силою і владою, щоб, скинуті та принижені, вони були б змушені зупинитися. Амінь.

ТРЕТЄ ПРОХАННЯ

Моліться: «Нехай буде воля Твоя як на небі так і на землі». Далі кажіть: «Дорогий Господи Боже, Отче, Ти знаєш, що світ, хоча і не може повністю стерти Твоє Ім'я, ані викоринити Твоє царство, все ще день і ніч використовує нице крутість, спотворюючи, змовляючись та інтригуючи, і все направлено зі злим наміром та метою проти Твого Імені, Твого Слова, Твого царства і Твоїх дітей. За цієї причини, дорогий Господи Боже, Отче, наверни і вгамуй їх. Наверни тих, хто знатиме Твою благодатну волю, щоб разом з нами вони могли коритися Тобі, а понад це, радісно і терпляче зносили кожне зло, хрест і халепу, які ми визнаємо за ті, що приходять від Твоєї досконалої та благодатної доброї волі. Однак, вгамуй тих, хто не утримається від завдання шкоди у

їхньому гніві, в їхньому голосінні, в їхній ненависті та в їхній нездоровій волі. Зведи нанівець їхню раду, злі умисли і крутість на їхню власну ганьбу, як це каже Сьомий Псалом. Амінь.

ЧЕТВЕРТЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «Хліб наш насущний дай нам сьогодні». Далі кажіть: «Дорогий Господи Боже, Отче, також благослови нас у цьому минушому фізичному житті. Дай нам так сильно бажаний мир і вбережи нас від війни і повстання. Наділи нашого дорогого імператора вдачею та успіхом проти його ворогів. Дай йому мудрості та розуміння для правління над мирною і дуже щасливою нацією. Даруй усім королям, правителям і лідерам добре судження в управлінні землею і людьми у мирі та справедливості. Особливо бережи нашого теперішнього правителя, під покровом і захистом якого Ти тримаєш нас, від всяких злих слухів і наклепників, щоб його правління було благословенним. Дай усім його слугам і громадянам благодаті служити йому вірно і слухняно. Наділи усі верстви, як міщан так і селян, побожністю і взаємною любов'ю та щирістю. Благослови нашу землю добрим

врожаєм і доброю погодою. Захисти дім і сім'ю, дружину і дітей. Дозволь мені вести їх добре, виховуючи їх Господньою дорогою. Захисти нас і не допусти, щоб Сатана і всі злі ангели шкодили нам чи відволікали нас у цьому житті. Амінь».

П'ЯТЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «І прости нам наші гріхи, як ми прощаємо тих, хто грішить проти нас». Далі кажіть: «Дорогий Господи Боже, Отче, не призывай нас до суду, бо У Твоїй присутності ніхто не є праведним. Будь ласка не засуджуй нас за нашу невдячність за все з Твоєї невимовної доброти (духовне і фізичне) і за наші щоденні хитання та гріхи, яких більше, ніж ми знаємо чи помічаємо (Псалом 19:12). Більш того, не дивися на нас, якими ми добрими чи поганими були, але подивися на нас зі Своїм безмежним милосердям, яке проявив до нас Христос, Твій улюблений Син. Також прости всім нашим ворогам і всім, хто зашкодив нам чи виявив до нас несправедливість, як і ми прощаємо їм з нашого серця. Бо вони не поправимо шкодять собі, коли заходяться гнівом проти нас. Ми не досягнемо нічого, окрім їхньої руїни.

Радше, ми б хотіли бачити їх благословенними разом з нами.
Амінь».

Якщо все ще хтось відчуває складність, щоб простити, він може молитися про благодать, щоб бути спроможним прощати. Проте це насправді належить проповіді.

ШОСТЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «І не введи нас у спокусу». Далі кажіть: «Дорогий Господи Боже, Отче, тримай нас у сміливості та на сторожі, з палким бажанням використовувати Твоє Слово і служити, щоб ми не стали байдужими, лінивими, чи інертними, ніби нам нічого вже не потрібно, щоб лютий диявол раптом не зміг спіймати нас несподіванкою, забрати від нас дорогоцінне Слово, чи створити незгоду і секти серед нас, чи якимось іншим чином привести нас до гріха і ганьби чи то духовно, чи то фізично. Радше, наділи нас мудрістю і силою через Твого Духа, щоб як добрі вояки ми могли перемогти його після опору. Амінь».

СЬОМЕ ПРОХАННЯ

Моліться: «Але визволи нас від лукавого». Далі кажіть: «Любий Господи Боже, Отче, це життя наше таке пропаще, повне смутку і нещастя, повне утиску і небезпеки, переповнене злом і безнадією, як каже Святий Павло: «Дні бо лукаві» (Ефесян 5:16), що ми справді могли б втомитися від життя і навіть бажати смерті. Проте Ти, дорогий Отче, знаєш наші слабкості. Таким чином, допоможи нам вижити в таких великих лукавстві та злобі. А коли наш час прийде, нехай це буде блаженна година і радісний відхід з цього місця печалей, щоб ми ані боялися смерті, ані впали у відчай, але з непохитною вірою передали свої душі у Твої руки. Амінь».

На кінець, відмітьте таке: у кожному випадку підкреслено кажіть «Амінь», не сумніваючись, що Бог у Своїй благодаті справді слухає і каже «так» на вашу молитву. Ніколи не думайте про себе, ніби ви самотньо стоїте чи на колінах, але думайте так, як все Християнство чи всі вірні християни приєднуються до вас у спільній молитві, яку Бог не може зневажити. І не завершуйте цю молитву, не промовивши чи на подумавши: «Справді, Бог чує цю

молитву. У цьому я впевнений. Бо саме це і означає «Амінь»».

Також відмітьте, що я не рекомендую, щоб усі ці слова ставали частиною вашої молитви, щоб це не призвело до марного белькотіння і порожньої розмови. Не читайте з книги чи не повторюйте подібно до абетки, як це миряни використовують вервиці чи як священники і монахи кажуть свої молитви. Але я хочу, щоб серце запалювалося тими думками, які лежать у Господній Молитві. Такі думки серце, якщо воно належно збуджене і схильне до молитви, може висловлювати багатьма іншими способами, чи то коротко, чи то розлого. Бо я не прив'язую себе до використання одних і тих же висловів, але радше, сьогодні це у такий спосіб, а завтра в інший, як то моє серце підігріте і схильне молитися. Проте я залишаюся якомога ближче до думок і змісту. Часто трапляється, що у моїй молитві я зустрічаю такі глибокі думки, що нехтую іншими шістьма проханнями. Коли приходить таке багатство ідей, слід пропустити інші прохання і надати місце для таких думок, слухати мовчки і, звісно, не заважати їм приходити. За таких умов Святий Дух проповідує, а в Його проповіді одне слово ліпше за тисячі в нашій

молитві. Я навчився набагато більшого від такого виду слухання, ніж я міг би мати, багато читаючи і роздумуючи.

Таким чином, дуже важливо, щоб серце було вільне і готове до молитви, як каже Еклезіаст (18:23): «Приготуй серце до молитви, щоб не спокушувати Бога». Бо що це, як не спокушувати Бога, коли рот белькоче, а серце блукає? Таке можна порівняти з якимось священиком, який молиться у такий спосіб: «Поспіши, Господи, врятувати мене! Хлопче, чи ти запряг коні? Господи, прийди швидко мені на поміч! Дівчино, йди доїти корову! Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу. Поспіши, хлопче, рухайся!» і т. д. Я чув і промовляв багато таких молитов у мої часи під папством і майже всі з них це зневага до Бога. Було б краще для людей вдавати молитву, якщо вони не можуть робити нічого кращого чи не бажають такого. Я жалію, що сам молився багато канонічних годин без усвідомлення чи то завершилась година, чи псалом, а я не знав, чи я щойно розпочав, чи це була середина молитви.

Хоча люди не завжди моляться, як це робив вищезгаданий клірик, котрий змішав роботу з поклонінням у молитві, їхній розум блукає від однієї думки до іншої, а коли

завершили, вони не знають, що зробили, чи про що вони молилися. Вони починають зі «Слава...» і відразу кудись відходять, Бог знає куди. Мені здається, що особа, яка розуміє, що повинно відбуватися, коли молитва у серці настільки холодна і нешанована, як не порівняти її з блазнюванням. Я переконаний (слава Богові), що той, хто забуває, про що він молився, насправді добре не молився. Бо правдива молитва є добре обміркована від початку до кінця.

Той, хто молиться повинен бути як добрий вправний перукар, котрий має зосереджувати свій розум і очі на бритві та волоссі, й знати чи відрізати, чи окантувати, щоб бува за базіканням чи безцільним спогляданням він не порізав комусь рота чи носа, чи навіть гірше, не перерізав чиєсь горло. Таким чином, кожна робота, якщо її робити добре, вимагає повної зосередженості розуму і тіла. Як каже приказка: «Коли вітер в голові, немає ані думок, ані роботи». Тоді, наскільки більше серце вимагатиме зосередженості на одному, щоб виробити серйозну молитву?

Це коротко про те, як я молюся Господньою Молитвою. Подібно дитяті я все ще ссу з неї, і як дід, якого не можна задовольнити, п'ю та їм з неї. Це найкраща молитва, навіть

краща за Псалми (яких я палко люблю). Це через те, що Сам Майстер склав і навчав її. Тоді, що найменше, наскільки ганебним є те, коли молитва від такого Майстра бездумно легковажиться багатьма. Без сумніву, багато промовляють Господню Молитву тисячу разів на рік. І навіть, якщо вони будуть так молитися тисячу років, вони не отримають ані краплинки користі від неї! Підсумовуючи: разом з Іменем і Словом Божим Господня Молитва є найбільшим мучеником на землі. Бо кожний мучить і зловживає нею. І лише одиниці вірно і радісно використовують її для втіхи.

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ

Якщо я маю більше часу, ніж того вимагає Господня Молитва, я роблю те саме зі Десятьма Заповідями. Розглядаючи кожну по частинці, я можу зосередитись на ній у молитві. Я поділяю кожну заповідь на чотири частини, розмірковуючи над нею з точки зору гніву, що має чотири спрямування. Наприклад, я підходжу до кожної заповіді як до окремого уроку, яким би він мав бути. Я запитую себе: Що очікує від мене Господь Бог? По друге, я шукаю в ній джерело подяки, далі можливість до сповіді, і накінець, привід до молитви. Я роблю все це у такий спосіб:

ПЕРША ЗАПОВІДЬ

«Я – Господь, Бог твій. Нехай не буде тобі інших богів передо Мною!». Перш за все, тут я розмірковую про те, що Бог вимагає від мене, як Він навчає мене, щоб я повністю довіряв Йому за усіх обставин, і про Його велику турботу про те, щоб я визнавав Його за свого Бога і линув до Нього, бо інакше я ризикую втратити вічне блаженство. Моє серце повинне покладати свою надію на Нього і нічому іншому не

довіряти, будь то багатство, честь, мудрість, влада, побожність, чи будь що чи будь яке твориво.

По друге, я дякую Йому за Його безмежне милосердя, яке спонукало Його, без примусу, пошуку і заслуги з мого боку, шукати Свого батьківства до мене, втраченого, усиновити, втішати, захищати, допомагати і зміцняти мене у кожній потребі. В іншому випадку, ми бідні, сліпі створіння, котрі шукали різноманітних богів і продовжували б шукати, коли б Він щедро не об'явив Себе нашою мовою і не запропонував Себе за нашого Бога. Хто може достатньо подякувати Йому за це?

По третє, я сповідаю і визнаю свої гріхи і невдячність, бо я все своє життя ганебно зневажав таке священне навчання і дорогоцінний дарунок та ідолослуженням прогнівив і надмірно розпалив Його. Я каюся в цьому і благаю Його прощення.

По четверте, я молюся: «Боже мій і Господи мій, допоможи мені Своєю благодаттю щоденно вивчати і розуміти краще Твої заповіді та жити ними у непохитній впевненості. Захисти моє серце, щоб я не продовжував бути таким недбалим і невдячним, шукаючи інших богів чи

заглядаючи за втіхою на землі від будь якого створіння, але веди мене довіряти Тобі та без вагань міцно триматися лише Тебе, мого Бога. Амінь, дорогий Господи Боже Отче. Амінь».

ДРУГА ЗАПОВІДЬ

Далі, якщо в мене є бажання і час, я беру Другу Заповідь, яку також поділяю на чотири частини у той самий спосіб: «Не призивай Ймення Господа, Бога твого, надаремно».

Перше, я навчаюся того, що мені слід поважати, святити і шанувати Ім'я Боже, а не вживати його для присягання, прокльонів чи брехні. Я не повинен хвалитися, ані вибудовувати власну репутацію, але покірно взивати до Його Імені, молитися, вихваляти і прославляти Його. Нехай вся моя честь і слава буде для визнання Його за мого Бога, а для себе самого за Його бідне створіння і негідного слугу.

Друге, я вихваляю Його за ці чудові дари: що Він об'явив Своє Ім'я мені та вчинив мене Своїм, щоб як Божий слуга і створіння я міг прославляти Його Ймення, і що Він став мені порятунком (могутньою твердинею, як каже Соломон), до якого виправданий може бігти для безпеки.

Третє, я сповідаю і визнаю мої ганебні гріхи проти цієї заповіді все моє життя. Я не лише не спромігся взивати, хвалити і возвеличувати Його святе Ім'я, але також показував свою невдячність до таких дарів і зловживав ними, чинячи різноманітні ганебні справи і гріхи, проклинаючи, брешучи, обманюючи і так далі. Я каюся у цьому і молюся за благодать та прощення, тощо.

Четверте, я молюся про поміч і силу, щоб у майбутньому я вивчив цю заповідь добре і стеріг себе проти таких ганебних невдячності, зловживання і гріхів проти Його Імені. Я молюся, щоб я міг, радше, бути знайденим вдячним і поціновувати та шанувати Його Ім'я.

І як я згадував вище у Господній Молитві, я заохочую це також: якщо Святий Дух приходить до вас посеред таких думок і розпочинає проповідувати вашому серцю багаті, світлі думки, дайте Йому таку можливість. Тоді не дотримуйтеся мого методу, але спокійно слухайте Його, Котрий може зробити набагато більше ніж ви. Зверніть особливу увагу і зазначте, що Він каже. Таким чином, ви знайдете, як про це каже Давид: «чуда Закону Твого я побачу!» (Пс.119:18).

ТРЕТЯ ЗАПОВІДЬ

«Пам'ятай день суботній, щоб святити його!». Тут перше, що я вивчаю це те, що субота – це законне свято, не таке, що запроваджене для лінощів чи для насолоди земними розкошами, але день, щоб його святити усіма нами. Однак, він ніколи не буде святитися тим, що ми робимо, тому що наші діла не є святими. Він буде святитися лише Божим Словом, яке єдине повністю позбавлене гріха і освячує усе, що контактує з ним, чи то час, місце, особа, робота, відпочинок, чи що інше. Так само як через Слово і молитву твориво також стає освяченим, і як Святий Павло каже в 1 Тимофія 4:5, так і наші діла «освячуються» через Слово. За цієї причини я знаю, що суботнього дня я повинен слухати Боже Слово і роздумувати над ним. Далі я повинен особисто подякувати Богові за це, хвалити Його за всі Його благословення і молитися за себе і весь світ. Той, хто поводить себе таким чином у суботу, святить цей день. Той, хто не поводить себе так, чинить гірше від тих, хто працює в суботу.

Друге, у цій заповіді я дякую моєму Богові за Його доброту і благодать, що Він дав нам проповідування Свого

Слова. Він наказав нам використовувати його, особливо у суботу, бо це скарб, який вищий людського шанування. Бо Його Слово – це єдине світло у темряві цього життя, слово життя, втіхи і спасіння. Там, де це блаженне Слово відсутнє, як ми спостерігаємо щоденно, знаходиться жахливий, страшний морок, обман, чвари, смерть, різноманітні нещастя і тиранія самого диявола.

Третє, я сповідаю і визнаю мій тягар гріха і ганебну невдячність, що все своє життя я так огидно дотримувався суботи і зневажав її та був настільки лінивим, противним, байдужим до слухання Його дорогоцінного Слова, не кажучи вже проте, що я не бажав правдиво його, ані дякував Йому за нього. У такий спосіб я змарнував проповідування мого Господа Бога і топтав той дорогоцінний скарб, який мав принести мені користь. Незважаючи на моє нехтування Його Словом, Бог благодатно і вірно терпів мені, продовжуючи проповідувати його мені на спасіння моєї душі. Я жалкую за мої дії та каюся в них.

Четверте, я молюся за себе і весь світ, щоб любий Отець вберіг нас через Своє святе Слово і не позбавляв його нам через наші гріхи, невдячність і лень. Нехай Він захистить нас

від фальшивих сект і вчителів, а натомість дасть нам вірних і плідних працівників у Своєму винограднику, а саме, побожних і відданих справі пасторів і проповідників. Нехай Він також наділить усіх нас благодаттю покійно слухати їхні слова як Його слова, приймати і шанувати їх, та показувати їм нашу сердечну вдячність.

ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ

«Шануй свого батька та матір свою». Ця заповідь навчає мене, по перше, визнавати Бога за мого Творця, Котрий чудесно наділив мене життям через моїх батьків. Я усвідомлюю, що Він дав їм любляче серце, яке піклується про мене, як про плід їхніх тіл, з усією старанністю. Вони привели мене у цей світ, годували мене і доглядали мене з усією турботою. Я дякую Йому, що до цього моменту Він захищав мене, Своє створіння, від незчисленних небезпек і часто допомагав мені вийти зі халепи, так ніби кожної години Він мене знову створював. З іншого боку, диявол заздрив мені кожного живого моменту.

По друге, я дякую нашому благодатному і щедрому Творцеві, що Він встановив у цій заповіді відтворення і

збереження людства, тобто, на рівні сім'ї та на рівні держави, економічно і політично. Бо без цих двох керуючих тіл світ не вижив би навіть одного року. Жодне місце не може існувати без державного управління; без миру не буде сімейного життя; без сімейного життя не будуть народжуватися діти чи виховуватися. Батьківству і материнству прийшов би кінець. Саме за цієї причини існує ця заповідь, а саме, щоб захищати як сімейне життя, так і державність. Вона навчає дітей і слуг коритися, і повинна виконуватися. Там, де їй не коряться, повинне прийти покарання. В іншому випадку, неслухняні діти вже давно завалили б доми, а некеровані найманці, яких є більше ніж наймачів, через повстання зруйнували б владу. Важко підібрати слова, щоб виразити благословення, які приходять від цієї заповіді.

По третє, я каюся і визнаю свій великий непослух і гріх, що я бунтував проти цієї заповіді, зневажаючи своїх батьків непослухом, що я часто гнівив і засмучував їх, не схвалюючи їхнього батьківського докору, нарікаючи і зневажаючи їхньою доброю порадою, і що я надавав перевагу пораді лукавих колег і безпечних супутників. Сумна правда така, що Сам Бог засуджує таких неслухняних дітей і відмовляє їм в довгому житті. Як багато з них ганебно помирають чи гинуть

ще до зрілості. Бо той, хто не кориться батькові чи матері, мусить відповідати судді, або прийти до злого кінця через гнів Божий. У всьому цьому я каюся і молюся за благодать і прощення.

По четверте, я молюся за себе і за весь світ, щоб Бог рясно поблагословив як дім, так і державу, щоб ми стали шанобливими і шанували наших батьків та корилися владі. Я також молюся, щоб ми могли чинити опір дияволу, коли він спокушає нас не коритися чи нарікати, і щоб ми могли поліпшувати як дім, так і країну, дотримуючись миру, все на хвалу і шану Божу та для нашої особистої користі. Визнаваймо і будьмо вдячними за ці дари.

Нам також слід дякувати у цій молитві за розуміння і мудрість, які Бог дає нашим батькам і старшим, щоб нами керувати у мирний і благословенний спосіб. Нехай Він вбереже їх від тиранії, бунту і люті, щоб вони трималися Його Слова у пошані та не відкидали його, щоб нікому не чинили несправедливості. Бо такі великі дари досягаються лише молитвою, як того навчає Святий Павло (Римлян 12:12). В іншому випадку, буде панувати диявол і все зведе до хаосу.

Якщо ви батько чи мати, саме тепер час визнати ким ви є і не нехтувати вашими дітьми чи домом. Але вам слід щиро молитися, щоб небесний Отець, Котрий від Свого Імені дав вам шановану позицію і хоче, щоб вас також називали і шанували як батька, дарував вам благодать і благословення керувати і забезпечувати вашу дружину, дітей та дім у богобійний, християнський спосіб. Нехай Він дасть вам мудрість і силу виховувати їх добре і дасть їм добре та щире серце приймати вашу пораду і коритися. Бог дав вам обидва дари: ваших дітей та їхній добробут для їхнього успішного виховання і поведінки. В іншому випадку, дім може бути нічим іншим як свинарником, школою негідників, як воно є серед безбожних, недисциплінованих людей.

П'ЯТА ЗАПОВІДЬ

«Не вбивай!». Перше, чого я навчаюсь із цієї заповіді, це те, що Бог сподівається від мене любові до мого ближнього, щоб я не завдавав йому ніякої тілесної шкоди ані словом, ані ділом. Мені не слід ніяким ницим чи мстивим способом керуватися гнівом, нетерпінням, заздрістю, ненавистю, чи будь-яким іншим злим мотивом, намагатися відплатити

належним йому чи зашкодити йому. З іншого боку, мені варто знати, що я заборгував йому поміч і добру раду в усіх його тілесних потребах. Бо у цій заповіді Бог наказав мені захищати життя мого ближнього і, подібним чином, ближньому захищати мене, як каже Сірах: «Він створив нас взаємовідповідальними» (Еклезіаст 9:14).

Друге, я дякую Йому за Його невимовні любов, турботу і вірність до мене. Бог звів таку міцну огорожу і стіну навколо моєї особи, що всі люди зобов'язані піклуватися і захищати мене, а я, зі свого боку, зобов'язаний їм такого ж. Коли цього не стається, Він наказав урядові карати тих, хто не зміг дотримати цієї постанови. Коли б не було цієї божественної постанови, диявол створив би такі вбивчі нападки серед нас, що нікому не було б безпечно навіть на хвилину, як це стається, коли Бог у Своєму гніві карає неслухняний і невдячний світ.

Третє, я сповідаю і засуджую непослух свій та світу, не лише через те, що ми настільки невдячні за Вітцівську любов і турботу, але, що, ще гірше, ми не визнаємо такої заповіді та постанови. Ми відмовляємось вивчати її так, ніби вона не стосується нас, ані нас зачіпає. Опираючись цій заповіді, без

видимих докорів сумління ми зневажаємо, покидаємо, переслідуюмо чи шкодимо нашому ближньому, чи навіть заходимо аж до вбивчих думок у нашому серці, викликаних гнівом, люттю і злобою. І ми переконуємо себе, що наші вчинки виправдані.

Справді, це саме той час для нас, злочинців, як сліпих, невдячних людей, ридати і плакати. Ми наче ті люті звірі, що топчуть, тиснуть, деруть, дряпають, б'ють і жеруть один одного, ніж ті люди, які дослухаються до серйозної та божественної заповіді.

Четверте, я молюся, щоб наш любий Отець допоміг нам навчитися розуміти Його святу заповідь, щоб ми могли дотримуватись її та жити нею. Нехай Бог захистить нас повністю від того душоубця, диявола, котрий є майстром всякого вбивства і насилля. Нехай Він дасть нам Своєї рясної благодаті, щоб ми і всі інші люди ставились один до одного дружньо, вічливо і любляче, зі серця прощаючи один одного, переносючи один одному невдачі та недоліки у християнській любові. Також живімо у мирі та злагоді, як навчає і вимагає ця заповідь.

ШОСТА ЗАПОВІДЬ

«Не чини перелюбу!». Тут я знову вивчаю те, що Бог має на думці щодо мене і чого сподівається від мене. Він хоче, щоб я проводив чисте, пристойне і побожне життя у думці, слові та ділі, щоб я не знеславлював нічиєї дружини, доньки чи служниці. Радше, мені слід допомагати оберігати і захищати та робити те, щоб допомагало зберегти їхню честь і пристойність. Мені також варто не заохочувати плітки, які руйнують їхнє ім'я чи репутацію. Усе це вимагається від мене, а Бог сподівається, що я не лише не доторкнуся до дружини ближнього мого, чи кого-небудь, хто належить йому, але також буду дбати про його репутацію, так само як я міг би сподіватися від мого ближнього мати справу зі мною і тим, що моє, відповідно до цієї заповіді.

Друге, я дякую моєму вірному ілюбому Отцеві за благодать і доброту Його покрови, що також і над моїми сином, слугою, дружиною, донькою і служницею, і за Його сувору заборону комусь ганьбити чи принижувати їх. Бог забезпечує дотримання цього. Водночас, якщо хтось буде порушувати цю заповідь і буде здаватися, що він не покараний, Сам Бог втрутиться. Ніхто від Нього не втече.

Переступник повинен заплатити, або тут, або страждаючи у пекельному вогні за свою хтивість. Бог жадає пристойності. Він не потерпить перелюбу. Ми бачимо це щоденно, коли спостерігаємо, що всі нерозкаяні та нечисті люди накликають на себе Божий гнів і гинуть. У противному випадку було б неможливо, навіть на годину, захистити свою дружину, дітей чи слуг від якогось хтивого диявола і проводити пристойне та чесне життя. Без таких обмежень аморальність була б неконтрольованою, а злягання з худобою процвітало б, хоча це трапляється знову і знову, коли Бог у Своєму гніві не втручається, дозволяючи руїні прийти.

Третє, я сповідаю і визнаю усі мої гріхи, що також і ті, що від всього світу, як упродовж мого життя я грішив проти цієї заповіді у думці, слові та ділі. Я не лише був невдячним Богові за таке чудове навчання, але навіть нарікав, що Бог вимагає таку дисципліну і чесноту, не дозволивши оминати різноманітній аморальності та непослуху покарання. Я не шанував шлюбу, насміхався з нього і навіть засуджував його. Однак, Бог вважає гріхи проти цієї заповіді як ті, що понад усі інші найбільш ганебні та лихої слави, оскільки Він дозволяє їм об'явитися. За це я вибачаюся.

Четверте, я молюся за себе і за весь світ, щоб Бог дав нам благодаті з усього серця радо дотримуватися цієї заповіді, проводити чисте життя і заохочувати та допомагати іншим так робити.

Таким чином, я маю справу з усією рештою заповідей, якщо маю час і можливість чи нагоду. Як я вже казав, я сподіваюсь, що ніхто не почуває себе змушеним йти за моїм планом чи думкою. Проте я пропоную це кожному, хто хоче використовувати, чи робити, це навіть краще, якщо у нього є час розглядати всі заповіді за порядком чи скільки йому до вподоби. Бо коли душа вирішує зосередитись на чомусь одному, чи то доброму чи поганому, вона може за долю секунди піти далі, ніж язик зможе промовити за десять годин або перо напише за десять днів. Розум людини достатньо здібний, винахідливий та енергійний, щоб пройти через чотири частини Десяти Заповідей досить швидко, якщо він щиро того хоче.

СЬОМА ЗАПОВІДЬ

«Не кради!». Перш за все тут я навчаюся, що я повинен нічого не забирати від мого ближнього проти його волі, чи це робиться таємно чи явно. Я повинен не бути неперебірливим чи нечесним у бізнесі, службі чи роботі, щоб нічого не набувати хитрістю. Але мені слід заробляти на прожиття у поті мого лица та чесно їсти свій хліб. За такою ж ознакою я маю перейматися, щоб мій ближній не втрачав те, що належить йому, не більше ніж я хотів би втрачати своє. Я також бачу в цій заповіді Господню вітцівську турботу про мене. Він захищає і охороняє мої статки, забороняючи іншим красти в мене. Якщо хтось не слухається Його, Він наказав вішальнику Гансу привести його до шибениці для покарання. Чи якщо останнє не виконується, Бог Сам покарає, щоб злодії остаточно стали жебраками. Як каже приказка: «Молодий злодій жебраком помре». І «швидко прийшло – швидко піде».

Друге, я дякую Богові за Його нездоланну добрість навчати мене і весь світ вельми доброго уроку із запевненням у захисті, бо не робив би Він цього, то ніхто не

мав би власної копійчини чи якогось кусня, залишеного, щоб спожити у домі.

Третє, я сповідаю всі мої гріхи і мою невдячність, де б я був нечесним, обрахував чи обманув когось у моєму житті і т. д.

Четверте, я молюся за благодаттю, щоб я і решта світу могли розуміти цінність цієї заповіді та відображали її вдосконаленням, щоб крадіж, грабунок, обман, нечесність і несправедливість поступово зменшувались аж до судного дня, до якого молитви всіх святих і створінь наполегливо прагнуть завершення. Амінь.

ВОСЬМА ЗАПОВІДЬ

«Не свідчи неправдиво на свого ближнього!». Перш за все це навчає нас бути чесними один з одним, уникати брехні та скандалу, говорити добре один про одного, і надавати перевагу слуханню доброго про інших. Ця заповідь зводиться як стіна чи твердиня, щоб захистити нашу добру репутацію від брехливих пліток і ницих обманів, які Бог не залишить непокараними, як це Він обіцяв у інших заповідях.

Друге, нам потрібно дякувати Богові як за навчання, так і за безпеку, які Він так благодатно пропонує в цій заповіді. Третє, сповідаючи нашу провину, ми просимо прощення за ту невдячність у знеславленні нашого ближнього у нашому житті, радше ніж виконувати обов'язок у захисті його честі та гідності, як ми хотіли б, щоб він робив це для нас.

Четверте, ми молимося про допомогу в дотриманні цієї заповіді, а на майбутнє молимося за цілющого язика, тощо.

ДЕВ'ЯТА І ДЕСЯТА ЗАПОВІДІ

«Не жадай дому ближнього свого ... ані жінки ближнього свого». Ці заповіді навчають нас, перш за все, що ми не маємо законного права позбавляти нашого ближнього його добра, ані відчужувати, зваблювати чи забирати те, що його. Натомість, ми повинні допомагати йому зберігати його власне, так само як ми хотіли б, щоб він ставився до нас. Ці заповіді також є захистом від хитрих, жадібних шкідників, які кінець кінцем отримають своє покарання.

Друге, нам слід бути вдячними за такі заповіді, дякуючи Йому.

Третє, ми повинні каятися та зі жалем і смутком сповідати нашу провину.

Четверте, нам слід молитися про допомогу і силу, щоб віддано додержуватися цих Божих заповідей.

Ось вони Десять Заповідей, як це вони дають себе розглядати зі чотирьох сторін – як підручник, співаник, сповідник і молитовник. Використовуючи їх у такий спосіб, серце повинно зігрітися до молитви. Але будьте обережні, щоб бува ви не намагалися робити все відразу чи взяти на себе забагато, так що дух втомиться. Окрім того, добра молитва не повинна бути задовга чи затягнена, але часта і жвава. Буде достатньо скористатися частиною чи половиною цього, щоб запалити ваше серце. Це може статися тільки тоді, коли дух спонукає серце, і це стається, коли серце зворушується і звільняється від усіх чужих думок і турбот.

Тут ми вже не кажемо нічого про віру і Святі Писання, бо це буде вже забагато. Проте коли хто практикує, він може взяти Десять Заповідей одного дня, чи псалом, або розділ з Біблії іншого дня, щоб запалити своє серце вогнем молитви.

Замість двох попередніх абзаців, які підсумовують використання Лютером Десяти Заповідей, деякі розширені видання вмістили наступне:

АПОСТОЛЬСЬКИЙ СИМВОЛ ВІРИ

Хто має вільний час чи бажання може додати Символ і зробити з нього косу на чотири завитки. Сам Символ має три головні частини чи члени, які пов'язані з кожною з осіб божества, як це вони були раніше впорядковані й навіть тепер є у катехізисі.

ПЕРШИЙ ЧЛЕН – ПРО СТВОРЕННЯ

«Вірую в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба і землі».

Перш за все, цей член просвітить ваше серце, якщо ви дозволите. Він навчає вас коротко тому, чого книга за книгою і лекція за лекцією не можуть належно представити, а саме, що ви таке, звідки ви взялися, і як сталися небо і земля. Бо ви є Божим творивом, ділом Його рук, отримуючи ваше життя від Нього. Самі по собі ви були б нічим, нічого не могли робити, нічого не могли знати, нічого б не досягли. Чим ви були тисячу років тому? Чим були небо і земля шість тисяч років тому? Нічим, навіть як щось, що ніколи не буде

створеним, є нічим. Проте чим би ви не були, чого б ви не знали, чого б ви не могли робити, все Боже твориво. Це саме те, що ви сповідаєте тут, бо ви не маєте нічого, чим би хвалитись, ніж те, що ви є нічим у присутності вашого Творця, Котрий за долю секунди може звести вас на ніщо. Розум не може досягнути такої мудрості. Стосовно неба і землі, людини і створення світу багато великих мізків заціпило. Проте ця стаття віри просто стверджує, що Бог створив усе з нічого. Роздумування над цим подібне до перебування у саду для душі, де вона може неквапом прогулюватися, поцінуюючи Божу творчість. Але заглиблюватись тут у такі деталі буде задовго.

Друге, саме тут доречно буде подякувати Богові за Його доброту в створенні з нічого, і у щоденній підтримці, цього чудесного створіння, яке складається з тіла і душі, має розум, п'ять чуттів і т. д. Бог дав людині владу над землею з її рибою, птахами і тваринним світом тощо.

Тут варто розглянути книгу Буття, розділи 1-3.

Третє, ми повинні сповідати і оплакувати нашу невіру і невдячність. Гірше за нерозумних звірів ми сердечно не

приймали, не вірили, не розглядали, ба навіть не визнавали Боже батьківство.

Четверте, ми молимося за правдиву і непохитну віру, щоб довіряти і линути до нашого любого Бога як до нашого Творця, як стверджує ця стаття.

ДРУГИЙ ЧЛЕН – ПРО СПАСІННЯ

«І в Ісуса Христа, Сина Його Єдиного, нашого Господа» і т. д. Подібно першому членові ця стаття також просвітлює нас до знання, що ми були викуплені Христом, Божим Сином, від вічного прокляття, яке було нашою участю через Адамові гріхопадіння після створення. Так само як у Першому Члені було необхідно визнавати себе за Боже твориво, не сумніваючись у тому, так і тут необхідно вважати себе серед викуплених і ніколи не сумніватися цьому. В поєднанні з цим, варто підкреслити слово «*нашого*», звертаючись до Ісуса Христа *нашого* Господа, *нашого* Викупителя, *нашого* замітника, *нашого* Воскреслого. Усім цим Він є для нас. Це стосується також і вас, як обіцяє Боже Слово.

Друге, належно буде для вас дякувати Богові за таку рясну благодать і радіти вашим спасінням.

Третє, це змушує вас оплакувати і сповідати вашу ганебну невіру чи який би ви сумнів не мали щодо благодаті. Як багато чого приходить вам на думку! Як багато ідолопоклонства ви чинили різними служіннями до святих і до ваших незчисленних особистих добрих діл, що суперечить такому спасінню.

Четверте, моліться, щоб відтепер Бог тримав вас у правдивій вірі в Христа вашого Господа.

ТРЕТІЙ ЧЛЕН – ПРО ОСВЯЧЕННЯ

«Вірую в Духа Святого» і т. д.

Це третє велике світло, яке повідомляє нам, як впізнавати таку присутність на землі Творця і Викупителя, і як та коли приступати до Нього і до чого воно зрештою приведе. Багато чого можна написати про це, але достатньо буде сказати, що там де існує свята Християнська церква, там знайдеться Бог Творець, Бог Викупитель і Бог Святий Дух, Котрий щоденно освячує нас через прощення гріхів і т. д. Церква знайдеться там, де Боже Слово, стосовно такої віри, вірно проповідується і сповідається. Справді, тут є багато про

що для вас поміркувати – усе те, що Дух щоденно робить для церков.

Тепер у вас є можливість подякувати, що вас було покликано і ви можете приходити до такої церкви.

Сповідайте і оплакуйте свою невірність і невдячність, які спричинені вашим недбальством. Моліться за сильну, непохитну віру, щоб вистояти до тих пір, коли вже нічого не зміниться. Це буде після воскресіння з мертвих, у вічному житті. Амінь.

